

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

SEKTI JĖZŪ ŠV. PRANCIŠKAUS PAVYZDŽIU

Pasikalbėjimas Floridoje su Kretingos klebonu, broliu Gediminu Numgaudžiu, OFM.

Po daugel metų išseivijoje (JAV), 1997 metais Mažesniųjų brolių ordino Lietuvos Šventojo Kazimiero provincijos centras perkeltas į Kretingą. Čia vyresnieji broliai perleido vadžias naujai kartai. Gediminas Numgaudis pernai buvo paskirtas Kretingos klebonu ir jau beveik metus tose pareigose dirba. Jį įvilko 1989 m. rugpjūčio 15 d., per Žolinę, o išventintas į kunigus 1994 m. gegužės 29 d. Šalia Kretingos parapijinių pareigų, br. Gediminas klebonauja Pakutuvėnuose ir yra Kretingos Pranciškoniškojo jaunimo tarnybos dvasinis patarėjas.

— Papasakokite, kaip ir kada pranciškonai vėl įsikūrė Kretingoje?

— Telšių vyskupas Vaičius Kretingą gražino pranciškonams 1989 m. lapkričio 19 d. Pranciškonai sugrįžo iš pogrindžio. Iki tol buvo išsiurbę po Lietuvą. Sugrįžo Astijus Kungys, Juozapas Pudžemis ir Matas Jurevičius.

— Kokia pradžioje buvo Jūsų veikla?

— Tradicinė parapijos pastoracija. Tarnavimas, sakramentų suteikimas. Bet šalia to buvo ir labai daug dėmesio jaunimo pastoracijai. Pradėjome — broliai atviri buvo bendravimui su žmonėmis ir taip mus užplūdo jaunimas, kuris buvo pilnas visokių klausimų ir abejonių. Ketvirtadienio vakarais po Mišių daug jaunimo pasilikdavo. Būdavo kartu skaitomas Šv. Raštas ir daug diskutuojama Šv. Rašto klausimais. Daugiausiai bendraudavome Astijus ir aš. Kartais ateidavo ir kiti broliai. Taip bažnyčioje savotiškai nejučia pasikeitė santykiai. Pradžioje vyresnioji karta buvo labai nepatenkinta, kadangi neatitikome jų vienuolių įvaizdžiui. Sakydavo, jie „su mergom ten sėdi“, bet palaipsniui priprato ir dabar džiaugiasi, kad yra jaunimo bažnyčioje.

— Ar tik mergaitės pas Jus ateidavo?

— Ne, buvo ir berniukų, tik žmonėms buvo sunku suprasti, kad mišriojoje grupėje galima veikti. Būdavo adorantių, kurios dabar neateina kaip adorantės.

— Kas tai yra adorantės?

kizmas be diskusijų, be išaiškinimų. Retas mokytojas eidavo į dialogą. Piktinosi, kad yra daug pornografinių filmų laidų, bet vaikai žiūrėdavo tuos filmus be kontrolės. Retas tikybės mokytojas rėmėsi Šv. Raštu. Daugiau savo išmintimi arba vienuoliniu autoritetu. Todėl mes ir įkūrėm institutą (Šv. Antano Religijos studijų institutas prie Vytauto Didžiojo universiteto Teologijos fakulteto) arba pradžioje mergaičių kolegiją, kur tikėjimės platesnių požiūrių — kad sudomintų vaikus ar jaunimą, kad prabiltų į jų širdis jiems suprantama kalba. Šiandien nemažai mūsų studentų, baigusių institutą, dirba tikybės mokytojais ir gan sėkmingai.

Bandėme tikybą dėstyti pranciškonų gimnazijoje. Pats dėsciau. Visas jėgas atiduodi. Mokykloje apribotas pamokų laikas. Klasėje daug skirtingų požiūrių, ypač jei tėvai netinkintys, ir tu jauti jų dvasinį priešinimą. Tikybės pamoka nėra matematikos pamoka. Bažnyčioje susirinkdavo tie, kurie norėjo sužinoti, galėjom melstis kartu ir pasiekdavom tokių dvasinių patirčių.

— Iš kur kilo mintis įkurti Pakutuvėnus, Pranciškonų susitaikinimo sodybą netoli Kretingos?

— Šaknys yra Dušanbė patirtis. Sigitas Jurčys (br. Benediktas) buvo Dušanbė klebonu nuo 1984 metų. Jam pasisekė suformuoti naujus santykius bažnyčioje, ko Lietuvoje jis nebūtų galėjęs pajaryti. Nuvažiavę ten su Astijum, radom pavyzdinę bendruomenę. Ten

čia gyventi su tokiais visuomenės atstumtais žmonėmis, niekam neužkliūdamas. Ir taip Viešpats parodė Pakutuvėnus. Pats pavadinimas Pakutuvėnai nuo žodžio „pakūta“ — atgailos vieta — pasirodė tam tinkama.

— Kas dabar Pakutuvėnuose gyvena?

— Penki vaikinai ir dvi merginos, pora buvusių narkomanų. Ten gali atvykti bet koks žmogus ir bus priimtas. Su kai kuriais žmonėmis būna sunkumų. Jei jie nesusitvarko, paprašom, kad išvažiuotų. Vakare šeštadieniais išstato šv. Sakramentą ir per naktį adoruoja, meldžiasi. Į adoraciją įsijungia atvažiavę svečiai, studentai ir kiti.

— Papasakokit šiek tiek apie Pranciškoniškojo jaunimo tarnybą.

— Nuo 1990 metų pradėjom ruošti stovyklas. Pirmą buvo Sekminių stovykla Šventojoje, berods, trijų dienų rekolekcijos. Po to su jaunimu pradėjom važinėti po mokyklas, nes man pasirodė, efektingiausia, kad pats jaunimas liudija savo tikėjimą bendraamžiams. Atsirado muzikuojanti grupė. Viena italų provincija iš Amerikos paaukojo pinigų. Aš nupirkau aparatūrą visokiems evangelizacijos darbams praveisti — šlovinimui, Dievo garbinimui. Taip keletą metų viskas vyko spontaniškai. Atsirado tam tikra patirtis, kad galėtumėm bendrauti su kitomis organizacijomis. Kad galėtumėm gauti pinigų renginiams, reikėjo viską įvardinti. Tada, 1995 metais, vienuolyno namų kapitulos metu nutarta įkurti oficialiai Pranciškoniškojo jaunimo tarnybą.

— Kokia dabar yra tarnybos veikla?

— Pagrindinis tikslas galbūt yra tarnauti jaunimui, sudarant sąlygas, aišku, pirmiausia pažinti Jėzų, antra suburti jaunimą, norintį sekėti Jėzų Pranciškaus pavyzdžiu, ir taip pat sudaryti sąlygas tam jaunimui liudyti savo tikėjimą viešai — per muziką, dramą — savo žodžiu. Pvz., šiemet įvyko Kristaus Karaliaus šventė kaip atsinaujinimo diena, į kurią atvažiavo jaunimas iš daugel Lietuvos miestų. Konferenciją vedė kun. Antanas Saulaitis, SJ, buvo Mišios, buvo daug šlovinimo giesmių. Jungtinė jaunimo šlovinimo grupė iš Plungės, Kretingos, Kauno. Po pietų kalbėjo broliai studentai iš Kauno, o vakare buvo vakaras, dalijantis atsiminimais iš tarnybos veiklos.

— Kokie jūsų viešnagės išpūdziai, pavaduojant sergantį kleboną, brolių pranciškoną Steponą Ropola, čia St. Petersburg Beach, Floridoje?

— Tai mergaitės, kurios pasipuošdavo su baltomis suknelėmis ir dalyvaudavo per Sumą arba pamaldas. Dažniausiai ateidavo pasirodyti prieš jaunus kunigus arba klapčiukus. Būdavo jų daug. Klebonai mokėdavo joms pinigų. Bet jų viduje nieko nebuvo. Paskui, kai suprato tikrą prasmę, neateidavo daugiau kaip adorantės, — ateidavo melstis kartu su žmonėmis.

— **Kaip dabar sekasi dirbti su jaunimu, palyginant su pirmaisiais metais?**

— Dabar bendrai visoj Lietuvoj entuziazmas yra atslūgęs. Dvasinis alkis, arba bendras žmonių entuziazmas, yra mažesnis ir balansą labai pakeitė tikybos dėstymas mokyklose.

— **O iš kur atsirado tikybos dėstytojai?**

— Daugiausia seselės arba patys kunigai. Pirmaisiais metais tikybos dėstymas buvo labai primityvus — poterių mokymas ir Paltaroko kate-

parapija buvo kaip bendruomenė, kur vieni kitus pažinojo, vieni kitais rūpinosi ir džiaugėsi. Pasauliečiai aktyviai dalyvavo liturginiame ir apaštaliname darbe. Kiekvienas žmogus, naujai atvykęs, buvo priimtas kaip brolis. Mes svajojome, kad kažkas panašaus Lietuvoj atsirastų — tokia dvasinė oazė, kad žmonės gyventų kartu, kur kiekvienas atvykęs dieną ar naktį būtų priimtas, išklaustas, pamaitintas, nes aplinkui buvo daug jaunų žmonių, kurie buvo sužaloti ateizmo prievartos ir kuriems reikėjo dvasinės pagalbos. Kai aš apaštalavau Karaliaučiuje po tos misijos, į Kretingą atvažiavo daug narkomanų rusų, bet aš neturėjau, kur jų apgyvendinti. Apgyvendinau klebonijoj, bet žmonės pradėjo maištaut, piktintis ir išvarė. Jų neapkentė. Žmonėm jie atrodė baisūs — vagnys, ligų nešėjai. Ir tada aš svajojau apie tokią vietą, kur aš, kaip pranciškonas, galė-

— Pirmą dieną buvau vienas — vaikščiojau, gėrėjausi saule, jūra, delfiniais, besiilsinčiais žmonėmis. Keletą lietuvių mane pakvietė pažvejoti. Buvau laimingas, žvejojamas jūroje, susitikdamas su lietuviais Stebina tokia švari lietuvių kalba, stebina toks didelis žmonių rūpestis Lietuva — sielvartauja dėl Lietuvos ateities. Gaila, kad šiuo momentu negaliu ilgiau pasilikti, bet turiu grįžti į Kretingą. Tenai laukia mano vaikai, Kretingos jaunimas.

Kalbėjosi **Jūratė Pauliukonytė-Gentlesk**

Kun. Vytautas Palubinskas, ilgalaikis Brooklyno Apreiškimo parapijos klebonas, pablogėjęs sveikatai, atsisakė klebono pareigų, bet pasiliko rūpintis lietuvių sielovada. Į jo vietą paskirtas šalia esančios Mount. Carmel parapijos klebonas Msgr. Cassato.